

ปัญหาการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีในจังหวัดชัยภูมิ

Problems in Conducting Accounting for Corporate Income Tax of Accountants in Chaiyaphum Province

ภัทรภร กิณพันธ์

Patharaphorn Kiniphan

หลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อีเมล: Patharaphorn.kin@neu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 6 พฤศจิกายน 2563

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 14 กุมภาพันธ์ 2564

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 22 เมษายน 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีในจังหวัดชัยภูมิ 2) ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะบุคคลที่มีต่อประเด็นปัญหาการทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีในจังหวัดชัยภูมิ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีของจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 60 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต Means และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test, F- test (One Way ANOVA) ผลวิจัยพบว่า 1) ระดับปัญหาการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประกอบด้วยด้านการรับรู้รายได้ ด้านค่าใช้จ่ายและด้านสินทรัพย์หนี้สินและส่วนของเจ้าของ โดยมีปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการรับรู้รายได้ มากที่สุด ในเรื่องกรณีการส่งออก ทางบัญชีให้รับรู้รายได้ต่อเมื่อมีการโอนความเสี่ยง แต่ทางภาษีให้รับรู้รายได้เมื่อมีการส่งออกตามวันที่สลักหลังใบขนส่งสินค้าออก 2) การเทียบเปรียบเทียบลักษณะบุคคล พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีประเด็นปัญหาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีปัญหาการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ปัญหาการจัดทำบัญชี, ภาษีเงินได้นิติบุคคล, ผู้ทำบัญชี

ABSTRACT

The purposes of this paper are 1. to study problems in conducting accounting in corporate income tax of accountants in Chaiyaphum Province 2. to compare demographic characteristics toward problems in conducting accounting in corporate income tax of accountants in Chaiyaphum Province. Data were collected from 60 accountants, working at accounting offices in Chaiyaphum Province. Frequency, percentage and mean were used to

analyze data. In addition, t-test and F- test (One Way ANOVA) were employed to test hypotheses. The results reveal that 1) Levels of problems in conducting accounting in corporate income tax were in moderate levels, including revenue recognition, expenditure, asset and liability and owner's equity aspects. Besides, problems in conducting accounting in revenue recognition aspects had a highest level. In case of exporting, there would be revenue recognition on condition that there was a risk transfer in the accounting aspect. Nevertheless, there would be revenue recognition only when there was an export according to the date of endorsement of the export entry in an aspect of taxation 2) For the comparison of demographic characteristics, this study indicated that accountants with different in educational levels had different problems with the statistically significant at a level of 0.05. Furthermore, accountants with different in working experiences failed differ in levels of problems in conducting accounting in corporate income tax.

Keywords: Accounting Problem, Corporate Income Tax, Accountant

บทนำ

ภาษีเงินได้นิติบุคคล(Corporate Income Tax) เป็นภาษีทางตรงชนิดหนึ่งที่เรียกเก็บจากฐานเงินได้ การจัดเก็บโดยทั่วไปจะเรียกเก็บจากฐานกำไรในประเทศไทย ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นภาษีที่ทำรายได้ให้แก่รัฐ มาก ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่จดทะเบียนตามประมวล กฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และหมายความรวมถึงนิติบุคคลอื่นๆ ที่ไม่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (กรมสรรพากร,2563) รายได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือฐานภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น โดยทั่วไป ได้แก่ กำไรสุทธิซึ่งคำนวณได้จากรายได้จากกิจการหรือเนื่องจากการที่กระทำในรอบระยะเวลา บัญชีหักด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อความ เป็นธรรมจึงได้มีการบัญญัติการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากเงินได้หรือฐานภาษีที่แตกต่างกัน ดังนี้ 1) กำไร สุทธิ 2) ยอดรายได้ก่อนหักรายจ่าย 3) เงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย 4) การจำหน่ายเงินกำไรออกไป นอกประเทศ (กรมสรรพากร, 2563) ภาษีเงินได้นิติบุคคลจึงถือเป็นภาษีที่มีความสำคัญต่อประเทศและมี มูลค่ามากเป็นลำดับต้น ๆ จากผลการจัดเก็บในแต่ละปีการเก็บภาษีจากฐานกำไรสุทธิตามมาตรา 65 จาก ผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคลที่ต้องยื่น เสียภาษีจากกำไรสุทธิตามแบบ ภ.ง.ด.50 ผลจัดเก็บภาษีของ สรรพากรภาษีเงินได้นิติบุคคลในปี 2563 มีจำนวน 608,224.586 ล้านบาท (กรมสรรพากร, 2563)

สำนักงานบัญชีจัดตั้งขึ้นมาเพื่อรับทำบัญชี จัดทำงบการเงิน และนำส่งภาษีต่างๆของผู้ประกอบการให้ ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการบัญชี พ.ศ.2543 ซึ่งโดยปกติห้างหุ้นส่วนจด ทะเบียนและบริษัททั้งที่จดทะเบียนนิติบุคคลรวมถึงร้านค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาและห้างหุ้นส่วนที่ไม่จด ทะเบียน ส่วนใหญ่จะใช้บริการของสำนักงานบัญชีให้เป็นผู้จัดทำบัญชีให้กับกิจการ (มนัสวีร์ วิญญาภาพ และ

จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร, 2560) และผู้ทำบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะกระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตามผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563) การจัดทำบัญชีภาษีอากรเป็นการนำหลักเกณฑ์ทางบัญชี มาตรฐานการบัญชี มาปรับให้เข้ากับประมวลรัษฎากรและกฎหมายภาษีอากรต่างๆ ให้สอดคล้องกันเพื่อให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีและกฎหมายภาษีอากร เรื่องการคำนวณกำไรขาดทุนสุทธิ เงื่อนไขการรับรู้รายได้และรายจ่ายของกิจการ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีหัก ณ ที่จ่าย หรืออากรแสตมป์ สืบเนื่องมาจากหลักการบัญชี หลายประการที่ขัดแย้งไม่เป็นไปตามกฎหมายภาษีอากรนั่นเอง พบเห็นกันเมื่อมีการจัดทำบัญชีของธุรกิจในแต่ละรายการค้าแต่ละงวดบัญชีจะปรากฏอยู่เสมอว่า หลักในการจัดทำบัญชีไม่เป็นไปตามกฎหมายภาษีอากร ซึ่งผู้จัดทำบัญชีจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขรายการค้าที่เกิดขึ้นให้เป็นไปตามเงื่อนไขทางภาษีอากรที่ได้กำหนดไว้ นักบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีการเงิน แต่ขาดความเข้าใจในตัวบทกฎหมายภาษีอากรโดยเฉพาะการนำกฎหมายภาษีอากรมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากันกับหลักการบัญชี (สำนักงานบัญชีเอสซีพี, 2563) ซึ่งทำให้การยื่นแบบแสดงการคำนวณอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลมีหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการปฏิบัติบางเรื่องที่แตกต่างกันและมีความซับซ้อนต้องอาศัยการตีความ นอกจากนี้การปฏิบัติทางบัญชีซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีในบางประเด็นมีความแตกต่างกันกับการปฏิบัติทางภาษีอากรอีกด้วย จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดความผิดพลาดในการจัดทำบัญชีหรือปรับปรุงรายการเพื่อแสดงยื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคล (อารียา จันสอง, 2560)

จังหวัดชัยภูมิตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือธุรกิจการค้าภายในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดย่อมในปี 2561 มีการจดทะเบียนนิติบุคคลตั้งใหม่ 19 ราย เงินทุนจดทะเบียน 54.80 ล้านบาท แจกเลิก 6 ราย และมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 592 แห่ง (ชัยภูมิ, 2563) ซึ่งผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรในจังหวัดชัยภูมิในปี 2563 มีจำนวน 608,194.249 เป็นอันดับที่ 2 รองจากภาษีมูลค่าเพิ่ม (กรมสรรพากร, 2563) การประกอบธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่หรือธุรกิจขนาดเล็กผู้ประกอบการควรมีความรู้ในด้านกฎหมายธุรกิจ ด้านการจดทะเบียน ด้านการบัญชีและภาษี เพราะการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในรูปแบบต่างๆไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งในรูปแบบของบริษัทห้างหุ้นส่วน หรือเจ้าของกิจการคนเดียวต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายที่ต้องเสียภาษี (พรวิสัย ปราบภัย, รุ่งนภา กิตติลาภและร่มสน นิลพงษ์, 2563) สรุปได้ว่าภาษีเงินได้นิติบุคคลได้มีเงื่อนไขทางภาษีมากอาจส่งผลกระทบต่อความในการคำนวณการยื่นภาษีไม่ว่าประเด็นรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของเจ้าของได้ โดยเฉพาะผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อกฎหมายภาษี รวมทั้งในการจัดทำบัญชีผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย และปัจจุบันจังหวัดชัยภูมิกิจการส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเกิดขึ้นใหม่มากขึ้นซึ่งส่วนใหญ่มีการใช้บริการสำนักงานบัญชีให้จัดทำบัญชี จึงทำให้มีสำนักงานบัญชีเกิดขึ้นใหม่เพิ่มขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาในการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาการทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีในจังหวัดชัยภูมิ
2. ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะบุคคลที่มีต่อประเด็นปัญหาการทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีในจังหวัดชัยภูมิ

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีประเด็นปัญหาการทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันมีประเด็นปัญหาการทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ประชากรคือ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีในจังหวัดชัยภูมิจำนวน 12 แห่ง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีในจังหวัดชัยภูมิจำนวน 12 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 60 คน โดยสุ่มวิธีเจาะจง และเก็บข้อมูลจากผู้ทำบัญชีจากสำนักงานบัญชี 12 แห่งให้ครบ 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือแบบสอบถามสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.943 โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีในจังหวัดชัยภูมิเป็นคำถาม ประกอบด้วย ปัญหาด้านการรับรู้รายได้ ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย ปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ เป็นคำถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยลงพื้นที่ไปเก็บข้อมูลเอง และสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ จำนวน 60 ฉบับและได้รับตอบกลับ 100 % หลังจากได้รับแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive

Statistics) คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต Means และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test, F- test (One Way ANOVA) โดยมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีในจังหวัดชัยภูมิ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 85 มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 10 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65 ปวส.หรืออนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 35 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานทำบัญชีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 85 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงานทำบัญชี 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.3 สถานภาพการทำงานส่วนใหญ่เป็นพนักงานของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมา เป็นผู้ทำบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชี คิดเป็นร้อยละ 15

ผลการศึกษาระดับปัญหาการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับความ คิดเห็นต่อปัญหาการทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีในจังหวัดชัยภูมิอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย ปัญหาด้านการรับรู้รายได้ ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย และปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของเจ้าของ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล

ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ปัญหาด้านการรับรู้รายได้	3.36	0.89	ปานกลาง
ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	3.12	0.91	ปานกลาง
ปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ	3.10	0.86	ปานกลาง
รวม	3.20	0.89	ปานกลาง

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีในจังหวัดชัยภูมิเป็น รายชื่อ พบว่า ปัญหาด้านการรับรู้รายได้ ประกอบด้วย กรณีการส่งออก ทางบัญชีให้รับรู้รายได้ต่อเมื่อมีการโอน ความเสี่ยง แต่ทางภาษีให้รับรู้รายได้เมื่อมีการส่งออกตามวันที่สลักหลังใบขนส่งสินค้าออก ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย เงินสำรองบางประเภทที่กิจการกันไว้จ่ายในอนาคต ทางบัญชีสามารถบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายได้แต่ทาง ภาษีจะถือเป็นค่าใช้จ่ายได้ต่อเมื่อมีการจ่ายจริงเท่านั้น และ ปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงินซึ่งมีการตัดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานแต่ทางภาษีให้ถือเป็น การจ่ายค่าเช่า ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีใน
จังหวัดชัยภูมิเป็นรายชื่อ

ปัญหาการทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล	ประเด็นข้อปัญหาด้านภาษีนิติบุคคลแต่ละด้าน ที่พบมากที่สุด
ปัญหาด้านการรับรู้รายได้	กรณีการส่งออก ทางบัญชีให้รับรู้รายได้ต่อเมื่อมีการ โอนความเสี่ยง แต่ทางภาษีให้รับรู้รายได้เมื่อมีการ ส่งออกตามวันที่สลักหลังใบขนส่งสินค้าออก
ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	เงินสำรองบางประเภทที่กิจการกันไว้จ่ายในอนาคต ทางบัญชีสามารถบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายได้แต่ทางภาษี จะถือเป็นค่าใช้จ่ายได้ต่อเมื่อมีการจ่ายจริงเท่านั้น
ปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ	การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงินซึ่ง มีการตัดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานแต่ทางภาษี ให้ถือเป็นการจ่ายค่าเช่า

ผลแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการศึกษาพบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาปวส.
อนุปริญญามีปัญหาการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลมากกว่าผู้ทำบัญชีที่จบปริญญาตรี โดยเฉพาะ
ประเด็นปัญหาด้านการรับรู้รายได้ พบว่าค่า Sig ต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาต่างกันมีประเด็นปัญหา
ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการศึกษากับประเด็นปัญหาการจัดทำบัญชีด้านภาษี
เงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีในจังหวัดชัยภูมิ

ประเด็นปัญหา ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล	ปวส.		ปริญญาตรี		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1.ปัญหาด้านการรับรู้รายได้	3.35	.62898	3.21	.77180	.770	.038*
2.ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	3.02	.73621	2.88	.65519	.752	.966
3.ปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ	3.08	.61679	3.17	.75367	-.419	.056
รวม	3.15	.66000	3.09	.73000	.377	.045

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบของผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันมีประเด็นปัญหาการทำบัญชีด้านภาษี
เงินได้นิติบุคคลที่ต่างกัน พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี มีประเด็นปัญหาการทำบัญชี
ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลมากกว่าผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี และ 6-10 ปี โดย

มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$ 3.31) และ ผู้ทำบัญชีมีประเด็นปัญหาด้านการรับรู้รายได้ ปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สินและ ส่วนของเจ้าของที่ไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันมีประเด็นปัญหาการทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แตกต่างกัน

ประเด็นปัญหา ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล	น้อยกว่าหรือ เท่ากับ 5 ปี		6 – 10 ปี		11 – 15 ปี		F	Sig
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1.ปัญหาด้านการรับรู้รายได้	3.21	0.72	3.55	0.75	3.60	0.00	.884	.419
2.ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	2.91	0.65	3.05	0.91	3.21	0.00	.236	.791
3.ปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ	3.14	0.69	3.17	0.88	3.13	0.00	.003	.997
รวม	3.08	0.68	3.26	0.85	3.31	0.00	.269	.765

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัญหาการจัดทำบัญชีภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีใน จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 3 ด้าน พบว่า ค่า Sig. ในแต่ละด้านมากกว่านัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชีในจังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 3 ด้านโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันมีประเด็นปัญหาการทำบัญชีด้าน ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แตกต่างกัน

ปัญหาการจัดทำบัญชี ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ปัญหาด้านการรับรู้รายได้	ระหว่างกลุ่ม	0.927	2	0.464	0.884	0.419
	ภายในกลุ่ม	29.897	57	.525		
	รวม	30.824	59			
ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	ระหว่างกลุ่ม	0.225	2	0.112	0.236	0.791
	ภายในกลุ่ม	27.192	57	0.477		
ปัญหาด้านสินทรัพย์หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ	รวม	27.417	59			
	ภายในกลุ่ม	30.221	57	0.530		
	รวม	30.224	59			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.231	2	0.115	0.269	0.765
	ภายในกลุ่ม	24.411	57	0.428		
	รวม	24.642	59			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัญหาการทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของสำนักงานบัญชีในจังหวัดชัยภูมิ พบว่าผู้ทำบัญชีสำนักงานบัญชีในจังหวัดชัยภูมิที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีประเด็นปัญหาปัญหาด้านการรับรู้รายได้ ด้านค่าใช้จ่าย และด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากข้อที่ค้นพบสอดคล้องงานวิจัยของนาฎยา บริบูรณ์ (2560) ที่ได้ศึกษาปัญหาด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลเกี่ยวกับการคำนวณกำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจผลิตชิ้นงานโลหะกรรมในการกำกับดูแลของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี1พบว่าปัจจัยทางด้านรายได้ วิธีการกรอกแบบ ภ.ง.ด.50 อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ด้านบัญชีที่แตกต่างกันจะมีปัญหาด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลเกี่ยวกับการคำนวณกำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจผลิตชิ้นงานโลหะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา ศรีขันชะมาม พงศ์พรต ฉัตรภรณ์ ศักดิ์ชาย จันทร์เรืองและอรนิชา โพธิ์ทอง (2557) ได้ศึกษาปัญหาด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายของธุรกิจให้บริการรับเหมาดูช่างอย่างในเขตจังหวัดระยอง พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นทางด้านภาษีต่างกัน โดยคนที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าจะหาวิธีการแก้ปัญหาทางด้านภาษี รวมทั้งงานวิจัยของประสัสสร กิตติมนิรม(2558)ของลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทยสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ในด้านการรับรู้รายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน หนี้สิน ประมาณการหนี้สิน และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น รายได้ การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ภาครัฐโดยเฉพาะกรมสรรพากรควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับภาษีเพื่อให้ผู้ทำบัญชีเกิดความเข้าใจมากขึ้น
 - 1.2 ภาครัฐหรือนักวิชาการด้านภาษีควรเข้ามาชี้แนะเกี่ยวกับความรู้การจัดทำบัญชีเสมอเพื่อจะได้ทันต่อข้อมูลทางภาษีอากร
 - 1.3 สามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดทำบัญชีด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ทำบัญชี
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ศึกษาปัญหาการทำบัญชีด้านภาษี ของผู้ทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนหรือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
 - 2.2 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปัญหาการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนหรือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร.(2563). *ภาษีเงินได้นิติบุคคล*. สืบค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2564, จาก
<https://www.rd.go.th/835.html>
- กรมสรรพากร.(2563). *ผลจัดเก็บภาษี*. สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2564, จาก
<https://www.rd.go.th/310.html>
- กรมสรรพากร.(2563). *คู่มือภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายจ่ายต้องห้าม*. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2564, จาก
http://download.rd.go.th/fileadmin/download/insight_pasi/CIT-201801.pdf
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.(2563). *ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี*. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2563, จาก
https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=469403169
- จังหวัดชัยภูมิ. (2564). *ด้านเศรษฐกิจ*. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2564, จาก
http://www.Chaiyaphum.go.th/page_about/about4.2.php
- นาฏยา บริบูรณ์. (2560). *ปัญหาด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลเกี่ยวกับการคำนวณกำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจผลิตชิ้นงานโลหะกรรมในการกำกับดูแลของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี1. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).*
- ประภัสสร กิตติมนิรม. (2557). *ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทยสำหรับกิจการส่วนได้เสียสาธารณะของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.), 4(1), 46-53.*
- พรวิทย์ ปราบภัย, รุ่งนภา กิตติลาภ, และร่มสน นิลพงษ์.(2563). *การจัดการด้านบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 10(1), 34-45.*
- มนัสวีร์ วิทยญาณภาพ และจตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร.(2560). *ผลกระทบของมาตรฐานการปฏิบัติงานสำนักงานบัญชีคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. วารสาร Veridian E Journal Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 10(2), 735-747.*
- สำนักงานบัญชีเอส ซี พี.(2563). *ข้อแตกต่างระหว่างบัญชีการเงินและบัญชีภาษีอากร*. สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2564, จาก http://www.xn--12cmjei3eci3b1hh9a8beie0ddb8s0j.com/p/blog-page_1166.html
- อารียา จันสอง.(2559). *ความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักเกณฑ์การคำนวณกำไรสุทธิทางภาษีอากรของผู้ทำบัญชีในจังหวัดตาก. (รายงานการวิจัยวิทยาลัษณ์นอร์ทเทิร์น, วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น).*
- อัจฉรา ศรีขันชะมาม, พงศ์พรต ฉัตรารณ, ศักดิ์ชาย จันทรเรือง, และอรนิชา โพธิ์ทอง. (2557). *ปัญหาด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายของธุรกิจให้บริการรับเหมารอเฉพาะอย่างในเขตจังหวัดระยอง.วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์, 9(1),121-133.*